

OBČINA NAZARJE
SAVINJSKA CESTA 4
3331 NAZARJE

PREDLOG DELNEGA OBČINSKEGA N A Č R T A
ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
POJAVU POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V OBČINI NAZARJE
VERZIJA: 2.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	OBČINA NAZARJE		_____
Odobril	POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE		_____
Sprejel	ŽUPAN OBČINE NAZARJE		_____ ŽUPAN
Skrbnik	ZAME s.p		_____

Številka: 842-0002/2015-19

Datum: 20.1.2020

Kazalo vsebine

1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI	3
1.1 Uvod	3
1.2 Splošno o boleznih živali.....	3
1.3 Ogroženost občine Nazarje zaradi boleznih živali.....	4
1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih boleznih živali	6
1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
1.6 Sklepne ugotovitve	6
2. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	7
2.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih boleznih živali	7
2.2 Obveščanje pristojnih organov	8
2.3 Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju	9
2.4 Obveščanje splošne javnosti	9
3. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	10
3.1 Zaščitni ukrepi	10
3.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi	10
3.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči	13
3.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali	13
3.2.2 Prva veterinarska pomoč	14
4 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	15
5 RAZLAGA POJMOV IN SEZNAM KRATIC	16
5.1 Pomen pojmov	16
5.2 Seznam kratic	16
6. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	17
6.1. Skupne priloge	17
6.2 Posebne priloge	17
6.3 Dodatki	17
6.4. Posebni dodatki.....	17

1 POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI

1.1 Uvod

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali je izdelan na podlagi občinske Ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Nazarje (842-0001/2015-10), na podlagi Regijskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali na območju Zahodnoštajerske (842-2/2013-89 z dne 15.10.2013, ažuriran februar 2016) in skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16), Zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04-Odločba US, 93/05-ZVMS in 90/12- ZdZPVHVVR in 22/18), Zakonom o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) in Pravilnikom o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/2007 in 24/2010) ter splošno zakonodajo in izvedbenimi predpisi.

Pri izdelavi načrta smo upoštevali veterinarsko stroko in njihove izvedbene načrte ukrepov ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, ki so dostopni na spletni strani Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju besedila: UVHVVR).

Z občinskim načrtom zaščite in reševanja ob pojavu nevarnih boleznih živali v občini Nazarje so opredeljene aktivnosti, ki bi se izvajale v občini Nazarje ob pojavu nevarnih boleznih živali. V delnem načrtu smo opredelili splošne informacije o boleznih živalih, organizacijo opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter zaščitne ukrepe in naloge, ostala manjkajoča poglavja pa smiselno uporabljamo iz občinskega načrta v primeru potresa na območju občine Nazarje verzija 3.0 številka 842-0002/2015.

Delni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Nazarje se aktivira v primeru večjega pojava posebno nevarnih boleznih živali na območju občine Nazarje in se za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg rednih služb, aktivirajo tudi sile ZRP v omejenem obsegu.

Izdelan je z namenom, da se zagotovi pravočasno in organizirano ukrepanje ob pojavu nevarnih boleznih živali ter s tem učinkovita zaščita, reševanje in pomoč prebivalcem v občini Nazarje. Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik CZ občine Nazarje oziroma njegov namestnik.

1.2 Splošno o boleznih živali

Infekcijske bolezni povzročajo različni povzročitelji (bakterije, spirohete, rikecije, virusi in glive).

Bolezni, zaradi katerih se izvajajo splošni in posebni preventivni ter drugi ukrepi po Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) in Zakonu o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04-Odločba US, 93/05-ZVMS in 90/12- ZdZPVHVVR in 22/18), so razvrščene glede na vrsto povzročitelja ter ukrepe, ki se izvajajo za njihovo preprečevanje in zatiranje. Za razvrstitev se uporablja seznam bolezni iz mednarodnega zoosanitarnega kodeksa Mednarodne organizacije za zdravje živali (OIE). Posebno nevarne bolezni živali so navedene v Tabeli 1.

Nekatere bolezni pri živalih se pojavljajo redko in v manjšem obsegu, druge pa pogosto in se hitro širijo na večje območje. Pojavljajo se v različnih oblikah, osnovne oblike pa so:

- **enzootija** (če se bolezen živali stalno ponavlja v različni jakosti, na istem mestu, na ožjem območju in nima težnje po širjenju);
- **epizootija** (če bolezen živali izbruhne v večjem obsegu in se hitro širi);
- **panzootija** (če se bolezen živali hitro širi na velikem območju, na primer zajame več držav, celin itn.).

Tabela 1: Posebno nevarne bolezni živali

Šifra bolezni	Ime bolezni
A010	Slinavka in parkljevka
A020	Vezikluarni stomatitis
A030	Vezikularna bolezen prašičev
A040	Goveja kuga
A050	Kuga drobnice
A060	Pljučna kuga govedi
A070	Vozličasti dermatitis
A080	Mrzlica doline Rift
A090	Bolezen modrikastega jezika
A100	Osepnice ovac in koz
A110	Konjska kuga
A120	Afriška prašičja kuga
A130	Klasična prašičja kuga
A150	Aviarna influenza
A160	Atipična kokošja kuga

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, priloga 8 Pravilnika o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10)

1.3 Ogroženost občine Nazarje zaradi bolezni živali

Pristojni organi v Sloveniji (UVHVVR, Inštitut za varovanje zdravja, Zdravstveni inšpektorat RS) vsako leto izdelajo program nadzora zoonoz in njihovih povzročiteljev zaradi spremljanja stanja glede zoonoz (nalezljive bolezni živali, ki se prenašajo z živali na ljudi in obratno) ter

njihovih povzročiteljev pri živalih, v živilih in pri ljudeh. Program se izvaja vse od leta 2005 in je dostopen na spletni strani UVHVVR.

V ZŠ regiji, kakor tudi v občini Nazarje so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane bolezni živali, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (na primer izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora ter izvajanja predpisanih ukrepov.

Pomemben dejavnik pri zatiranju in izkoreninjenju bolezni je tudi odstranjevanje ter uničevanje živalskih trupel in živalskih stranskih proizvodov.

V Sloveniji imamo trenutno odobren le en predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilacija), v katerem se lahko neškodljivo odstranjujejo živalska trupla ter drugi živalski stranski proizvodi.

Po območju občine Nazarje potekajo mednarodne tranzitne povezave, kjer poteka živahna mednarodna trgovina z živalmi, živili in izdelki živalskega izvora, kar pomeni stalno nevarnost namernega oziroma nenamernega vnosa bolezni. Po vstopu Hrvaške v EU se je zaradi prostega pretoka živali povečala tudi nevarnost klasične prašičje kuge na območju občine Nazarje. Nevarnost za vnos bolezni, zaradi svoje geostrateške lokacije, predstavljajo tudi migracije ljudi skozi državo. Posebno nevarne bolezni se pojavljajo in širijo tudi v Evropi (slinavka in parkljevka leta 2001, aviarna influenza 2006 in 2007 idr.)

V občini Nazarje se po podatkih UVHVVR v preteklosti niso pojavile epizootije v večjem številu.

Glede na podatke iz tabele 2 lahko vidimo, da je v občini Nazarje največje število perutnine in sicer 18.438, nato sledi govedo (1.233), drobnica (792) ter prašiči (75). Največ je gospodarstev, ki ima doma govedo (98), sledijo gospodarstva s perutnino (60), prašiči (29) ter nazadnje z drobnico (25).

Tako da po teh podatkih lahko sklepamo, da je občina Nazarje tudi ogrožena v primeru pojava nalezljivih bolezni pri živalih.

Tabela 2: Populacija domačih živali občini Nazarje, junij 2011/perutnina 2015.

OBČINA	GOVEDO		PRAŠIČI		DROBNICA		PERUTNINA	
	Št.gosp.	Št.goveda	Št.gosp.	Št.prašičev	Št.gosp.	Št.drobnice	Št.gosp.	Št.perut.

Nazarje	98	1.233	29	75	25	792	60	18.438
----------------	----	-------	----	----	----	-----	----	--------

Vir: UVHVVR, MKO, Statistični urad RS

1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali

Obolenje večjega števila živali povzroči veliko škodo na različnih področjih. Na primer:

- v živinoreji in živilski industriji: neposredna škoda zaradi poginov, zakola ali usmrtitev živali zaradi ukrepov zatiranja ter izkoreninjanja bolezni in zmanjšanja proizvodnje živinorejskih ter živilskih obratov;
- v preskrbi z zdravstveno neoporečnimi živali: prepoved prometa, trgovanja in izvoza živali ter živil;
- na področju zdravja ljudi: širjenje zoonoz pri ljudeh; nevarnost za zdravje ljudi v zvezi z onesnaževanjem okolja;
- na ekonomskem področju: povečani stroški za ugotavljanje, zatiranje in izkoreninjenje teh bolezni.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob izrednem odstranjevanju trupel živali (sežig, zakop) ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se morajo upoštevati določbe 19. člena Uredbe (ES) št. 1069/2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitev Uredbe (ES) št. 1774/2002 v povezavi s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12-ZdZPVHVVR, 23/13-ZZZiv-C in 40/14 – ZIN – B in 22/18), zato je verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna.

1.6 Sklepne ugotovitve

Zdravstveno varstvo živali je skrb vseh državljanov Slovenije, ki ni povezana samo z javnim zdravjem in varnostjo živil, temveč tudi z ekonomskimi stroški, ki jih lahko povzročijo izbruhi bolezni živali.

Podatki o pojavih bolezni živali se mesečno zbirajo na UVHVVR, na podlagi katerih se pripravi mesečno poročilo, ki je dostopno na njeni spletni strani, podatki o pojavih bolezni se vnašajo tudi v informacijski sistem za spremljanje bolezni živali v svetu (WAHIS).

Glede na podatke iz tabele 2 lahko vidimo, da je v občini Nazarje največje število perutnine in sicer 18.438, nato sledi govedo (1.233), drobnica (792) ter prašiči (75). Največ je gospodarstev, ki ima doma govedo (98), sledijo gospodarstva s perutnino (60), prašiči (29) ter nazadnje z drobnico (25).

Tako da po teh podatkih lahko sklepamo, da je občina Nazarje tudi ogrožena v primeru pojava nalezljivih bolezni pri živalih.

Vendar glede na dosedanje število posebno nevarnih boleznih živali v preteklosti lahko ocenjujemo, da je situacija ugodna. V občini Nazarje so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane bolezni živali, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi (na primer izbruha slinavke in parkljevke ni bilo vse od leta 1968), saj je bil izveden uspešen sistem nadzora ter izvajanja predpisanih ukrepov

Velika gospodarska škoda, ki lahko nastane zaradi množičnega pojava boleznih živalih, narekuje javni veterinarski službi, da vso svojo pozornost nameni preprečevanju boleznih, ki obsega spremljanje gibanja boleznih doma in v tujini ter preprečevanje vnosa oziroma širjenja teh boleznih.

Za učinkovito izvajanje navedenih nalog pa je treba v državi zagotoviti:

- dobro organizirano, usposobljeno in opremljeno veterinarsko službo;
- učinkovito sodelovanje veterinarske službe z drugimi organi in strokovnimi službami;
- učinkovito preventivo v veterinarstvu;
- usposabljanje imetnikov živali.

Ob pojavu in širjenju posebno nevarnih boleznih živali bo lahko UVHVVR za opravljanje določenih nalog poleg svojih služb potrebovala tudi pomoč sil in sredstev za ZRP ter drugih javnih služb v obliki človeških virov, opreme, mehanizacije, prostorov in komunikacij.

2. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

2.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih boleznih živali

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje širjenja boleznih živali UVHVVR pripravi letni program sistematičnega spremljanja stanja boleznih in cepljenj živali, ki ga predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. Predpisane ukrepe izvajajo veterinarske organizacije s koncesijo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo UVHVVR, ki nadzira izvajanje. Podatki o rezultatih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od vrste boleznih. O rezultatih navedenih preiskav in opravljenih cepljenjih poročajo veterinarske organizacije s koncesijo in Nacionalni veterinarski inštitut, odvisno od vrste boleznih in skladno s pravilnikom, ki ureja bolezni živali.

Zdravstveno varstvo živali na območju občine Nazarje izvaja OU UVHVVR Celje, ki poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja boleznih živali, ki jih predvideva Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 –

ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) izvaja tudi ukrepe, ki jih določajo predpisi za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje posameznih bolezní.

Odrejene ukrepe izvajajo uradni veterinarji UVHVVR OU Celje, veterinarske organizacije v Občini Nazarje in Nacionalni veterinarski inštitut (NVI), enota Celje.

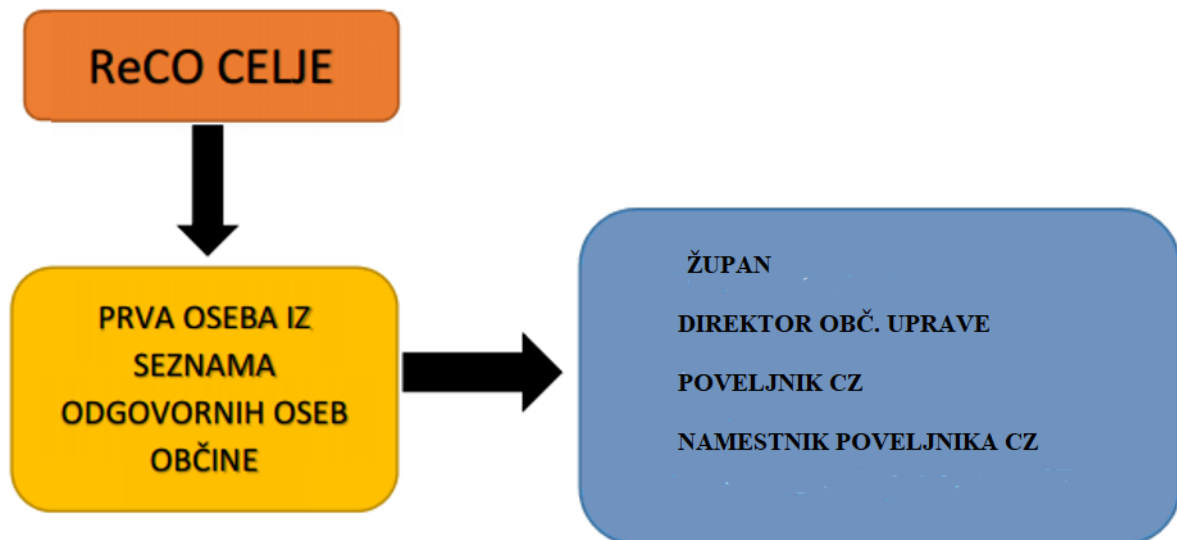
Veterinar mora takoj ob sumu na posebno nevarno bolezen živali to sporočiti na glavni urad UVHVVR in s pisnim navodilom imetniku živali določiti ukrepe za preprečevanje oziroma zmanjšanje možnosti širjenja bolezní.

2.2 Obveščanje pristojnih organov

Regijski center za obveščanje na podlagi prejetega obvestila o pojavu posebno nevarnih bolezní živali na območju Občine Nazarje obvešča osebe po naslednjem vrstnem redu:

- Župan
- Direktor občinske uprave
- Poveljnik CZ Občine Nazarje
- Namestnik poveljnika CZ občine Nazarje

Slika 2: Shema obveščanja ob pojavu posebno nevarnih bolezní živali

Župan, direktor občinske uprave, poveljnik CZ ter druge osebe po seznamu odgovornih oseb Občine Nazarje, se glede na to, kdo prvi prejme obvestilo ReCO, obvestijo med seboj.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči

2. 3 Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju, na katerem se pojavi posebno nevarna bolezen živali, je pristojna občina Nazarje. Ta preko lokalnih medijev v sodelovanju z UVHVVR prebivalce obvešča o razmerah na prizadetem območju in o izvajanju nalog ZRP.

Za dodatne informacije prebivalcem lahko občina Nazarje objavi posebno telefonsko številko. Občani se lahko obrnejo na VETERINA MOZIRJE d.o.o., Cesta na Lepo njiivo 10, 3330 MOZIRJE.

O uvedenih ukrepih na okuženem in ogroženem območju ter o situaciji glede bolezni pa obvešča prizadete prebivalce UVHVVR (LSNB) oziroma uradni veterinar na krajevno običajen način (odločbe z uradnim naznanilom) in tudi preko lokalnih sredstev javnega obveščanja. Zato se ob odprtju UVHVVR (LSNB) objavi tudi telefonska številka za informacije.

Navodila ogroženim prebivalcem glede zaščitnih ukrepov so odvisna od vrste nevarnosti.

P-18	Seznam medijev, k bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
------	--

2.4 Obveščanje splošne javnosti

Javnost mora biti o pojavu nevarnih bolezni živali obveščena pravočasno in objektivno.

Občina Nazarje, v primeru aktiviranja pa Občinski štab civilne zaščite občine Nazarje spremljata obvestila za javnost, z namenom seznanjenosti in pripravljenosti na ustrezno delovanje iz področja zaščite, reševanja in pomoči ter z namenom ustreznega odzivanja v javnostih.

Župan občine Nazarje oziroma po njegovem nalogu sodelavec za stike z mediji in protokol obvešča javnost o dogajanju, o izvajanju ukrepov za varstvo, zaščito in pomoč ter daje druga usklajena obvestila z Izpostavo URSZR Celje o nevarnosti, ko ni potrebno aktiviranje načrta zaščite in reševanja oziroma občinskih sil zaščite, reševanja in pomoči.

Župan občine Nazarje oziroma po njegovem nalogu poveljnik Civilne zaščite občine Nazarje, namestnik poveljnika Civilne zaščite občine Nazarje ali oseba za stike z javnostmi in pripravo obvestil iz Službe za podporo pri Civilni zaščiti občine Nazarje, obvešča javnost o dogajanju, o izvajanju ukrepov za varstvo, zaščito in pomoč ter daje druga usklajena obvestila s Štabom

civilne zaščite, če je ta aktiviran, o pojavu nevarnih bolezni živali, ko je potrebno aktiviranje načrta zaščite in reševanja oziroma občinskih sil zaščite, reševanja in pomoči.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v občilih, ki so po 25. členu Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US) in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg) dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim občilom:

- Televizija Slovenija - vsi programi,
- Radio Slovenija - vsi programi,
- Slovenska tiskovna agencija (STA),
- Radio Celje,
- Radio Antena,
- Moj radio,
- ostali elektronski mediji.

P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
--------	---

3. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Zaščitni ukrepi

Pri izvajanju ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči je vloga Civilne zaščite občine Nazarje predvsem v sodelovanju pri povezovanju ter koordinaciji nalog in aktivnosti na občinski ravni.

Koordinacija aktivnosti in izvajanja nalog zaščite in reševanja se izvaja predvsem z LSNB, UVHVVR, OU Celje, občinskimi enotami CZ ter Civilno zaščito občine Nazarje in drugimi občinskimi silami zaščite, reševanja in pomoči.

3.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je zelo pomembno, da se trupla poginulih in usmrčenih živali čim prej neškodljivo odstranijo, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni. Predlog zaščitnih ukrepov pripravi UVHVVR (LSNB), odredi pa poveljnik CZ občine Nazarje.

Način za neškodljivo odstranitev se določi po navodilih UVHVVR (DSNB ali LSNB). Možni načini so:

- odvoz v predelovalni obrat kategorije 1, 2
- zakopavanje,
- sežig.

Maksimalna kapaciteta predelovalnega obrata je 200 t/dan. Količina živalskih stranskih proizvodov, ki jih obrat dnevno predela, trenutno dosega približno 50 odstotkov maksimalne kapacitete.

Obstaja tudi možnostčasne uporabe in prekategorizacije drugih predelovalnih obratov kategorije 2 ali 3 za predelavo ostalih živalskih stranskih proizvodov, ki jih je treba neškodljivo odstraniti ob pojavu bolezni.

Kadar kapacitete predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 ne bi zadoščale potrebam po uničenju živalskih trupel ter drugih živalskih stranskih proizvodov, se lahko skladno s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12-ZdZPVHVVR, 23/13-ZZZiv-C in 40/14 – ZIN – B in 22/18), določijo drugi načini odstranjevanja z zakopom ali sežigom.

3.1.1.1 Določitev lokacij za pokop ali sežig živalskih trupel

Lokacije za sežiganje v občini Nazarje nimamo, je pa za klavniške odpadke in kadavre pristojen KOTO proizvodno in trgovsko podjetje d.o.o. Ljubljana, Agrokombinatska cesta 80, Ljubljana. Ob množičnem poginu živali se kadavri pokopavajo na območju gozdov.

Pri izboru lokacije je treba upoštevati določbe člena 19(1)(e) Uredbe (ES), št. 1069/2009, in Poglavje III Priloge VI Uredbe 142/2011/EU ter določbe veljavnega OPN občine Nazarje.

3.1.1.2 Ureditev mest za zakop ali sežig živalskih trupel

Za ureditev mest za pokop in sežig živalskih trupel je pristojna Občina Nazarje. Ta naloga vsebuje izkop in pripravo grobišč ter pripravo materiala za sežiganje po navodilih UVHVVR (LSNB). V primeru razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja dovoli kurjenje ali sežiganje v naravnem okolju Izpostava URSZR Celje.

Sežig kot način neškodljivega odstranjevanja trupel se uporablja le, kadar ni mogoč odvoz v predelovalni obrat in ko tudi zakopavanje trupel ni možno, izvedel bi se čim bližje izvoru bolezni. Odločitev o tem sprejme UVHVVR (LSNB).

O sežigu mora biti obveščena Občina Nazarje in Civilna zaščita občine Nazarje ter gasilska zveza Zgornjesavinjske doline.

Občinske sile za ZRP oziroma Civilna zaščita občine Nazarje, prostovoljna gasilska društva v okviru Gasilske zveze ter druge organizacije posebnega pomena za izvajanje ZRP, po potrebi sodelujejo pri pripravi mest za zakop ter sežig živalskih trupel in sicer:

- pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) bodo pomagale enote Prostovoljnih gasilskih društev (PGD NAZARJE, PGD GORICA OB DRETI, PGD ŠMARTNO OB DRETI).
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel - enote Prostovoljnih gasilskih društev (PGD NAZARJE, PGD GORICA OB DRETI, PGD ŠMARTNO OB DRETI),
- izvajanje požarnih straž pri sežigu okuženih živalskih trupel - enote Prostovoljnih gasilskih društev (PGD NAZARJE, PGD GORICA OB DRETI, PGD ŠMARTNO OB DRETI),
- dekontaminacijo ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odplak in živalskih iztrebkov...) VETERINA MOZIRJE d.o.o.
- dezinfekcija in deratizacija objektov na okuženem območju - Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano.

Občina Nazarje v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) organizira gradbeno podjetje (Gradbeništvo-posredništvo Ribežl Samo), ki bo v primeru potrebe sodelovalo pri izkopu mest za zakop.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-10	Pregled gradbenih organizacij
D – 403	Navodilo za sežig živalskih trupel
D – 404	Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarne influence

3.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga

Praviloma je treba za odvoz trupel poginulih ali usmrčenih živali skladno z običajno veljavnim postopkom poklicati Veterinarsko higiensko službo, enota Celje, ki je organizirana v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Ob večjih poginih oziroma usmrčitvah lahko izjemoma opravi odvoz trupel živali neposredno iz gospodarstev tudi izvajalec javne gospodarske službe s koncesijo s svojimi prevoznimi sredstvi, če so ta ustrezno opremljena za nalaganje trupel na kraju pogina ali usmrčitve.

3.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor

Za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel so odgovorni izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi skladno s predpisi, ki urejajo varovanje okolja, pri tem pa sodelujejo tudi ekipe za prvo veterinarsko pomoč.

Za nadzor pri odstranjevanju živalskih trupel je v celjski regiji in občini Nazarje pristojen območni urad UVHVVR Celje. Posebne zahteve za odstranjevanje so določene v 1. oddelku III. poglavja Priloge VI Uredbe Komisije (EU), št. 142/2011.

Pri nadzoru sežiga živalskih trupel pa sodelujejo tudi občinske sile za ZRP, Civilna zaščita občine Nazarje, prostovoljna gasilska društva v okviru JGS (svetujejo glede zavarovanja mest kurjenja, izdelave grmade, prižiganja ognja in požarne straže) ter druge organizacije posebnega pomena za ZRP.

3.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

Naloge tehničnega reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so:

- sodelovanje pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad);
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel;
- izvajanje požarnih straž pri sežigu okuženih živalskih trupel;
- dekontaminacijo ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odplak in živalskih iztrebkov...);
- dezinfekcija in deratizacija objektov na okuženem območju.

Te naloge opravljajo Nacionalni veterinarski inštitut in UVHVVR. Po prejeti prošnji za pomoč lahko sodeluje tudi pogodbeni izvajalec občine z gradbeno mehanizacijo (Gradbeništvo-posredništvo Ribežl Samo), katerega aktivira Poveljnik CZ občine Nazarje. Prav tako pri opravljanju nalog sodelujejo gasilske enote občine Nazarje (PGD NAZARJE, PGD GORICA OB DRETI, PGD ŠMARTNO OB DRETI).

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali se lahko po potrebi aktivira tudi regijsko enoto za RKB zaščito ter ustrezne enote SV, ki nudijo pomoč pri izvajanju dekontaminacije.

Kemična in biološka zaščita obsega ukrepe ter sredstva za neposredno zaščito pred učinki posebno nevarnih bolezni živali in sicer:

- zaščita ljudi in živali (označevanje meja okuženih in ogroženih območij),
- dekontaminacija ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odpadkov in živalskih iztrebkov ipd., dezinsekcija in deratizacija objektov na okuženem območju).

Naloge kemične in biološke zaščite izvajajo veterinarske organizacije in pristojne veterinarsko higienske službe.

V primeru pojava ptičje gripe je ob prvem klicu za dekontaminacijo zadolžena gasilska enota širšega pomena, na območju občine Nazarje pa je to PGD Nazarje.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

3.2.2 Prva veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živali ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Navedene naloge izvajajo ekipe za prvo veterinarsko pomoč, organizirane v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki se ukvarjajo s farmsko vzrejo živine ter imajo najmanj 200 glav živine v turnusu oziroma temu primerljivo drugo farmsko proizvodnjo.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali sodelujejo pri izvajanju ukrepov delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarskih organizacij.

V občini Nazarje nimamo organizirane ekipe za prvo veterinarsko pomoč.

P-29	Pregled veterinarskih organizacij
------	-----------------------------------

4 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali morajo imetniki živali v okviru osebne in vzajemne zaščite izvajati ukrepe za preprečevanje ter ublažitev tveganj za zdravje in življenje ter premoženje posameznika. Zato se morajo usposobiti za uporabo osebnih zaščitnih sredstev, obvladati osnove prve pomoči in prve veterinarske pomoči, seznaniti se morajo s sredstvi za razkuževanje ter njihovo uporabo. Poleg tega si morajo priskrbeti najnujnejša osebna zaščitna sredstva in potrebščine za osebno ter vzajemno zaščito.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite ob množičnem pojavu posebno nevarnih bolezni pri živalih, skrbi Občina Nazarje (poziva prebivalce, da upoštevajo napotke veterinarskih služb, zdravstvene službe itn.).

Pri tem sodeluje tudi lokalno središče za nadzor bolezni, ki občanom zagotovi vso potrebno pomoč pri izvajanju določenih ukrepov (razni priročniki za živinorejce ob pojavu slinavke in parkljevke, priročnik za pridelovalce in predelovalce mleka...).

Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja.

Za njihovo osveščanje skrbijo UVHVVR in veterinarske službe. Ukrepi za zaščito zdravja ljudi so v pristojnosti zdravstvenih služb.

D -7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni pri živalih
------	---

5 RAZLAGA POJMOV IN SEZNAM KRATIC

5.1 Pomen pojmov

OKUŽENO OBMOČJE območje s polmerom najmanj 3 km okrog okuženega gospodarstva,

OGROŽENO OBMOČJE območje s polmerom najmanj 10 km okrog okuženega gospodarstva in obdaja okuženo območje

5.2 Seznam kratic

CORS – Center za obveščanje Republike Slovenije

CZ – civilna zaščita

DSNB – državno središče za nadzor bolezni

NIJZ – Nacionalni inštitut za javno zdravje

LSNB – lokalno središče za nadzor bolezni

NVI – nacionalni veterinarski inštitut

OIE – mednarodna organizacija za zdravje živali

OU – območni urad

PGD – prostovoljno gasilsko društvo

PGE – poklicna gasilska enota

ReCO – regijski center

RKB – radio-kemično-biološko

RS – Republika Slovenija

SV – Slovenska vojska

SZO – svetovna zdravstvena organizacija

UVHVVR – Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

URSZR – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

VHS – veterinarska higienska služba

ZiR – zaščita in reševanje

ZRP – zaščita, reševanje in pomoč

6. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

6.1. Skupne priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-29	Pregled veterinarskih organizacij

6.2 Posebne priloge

P-100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P-800	Ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v občini Nazarje

6.3 Dodatki

D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

6.4. Posebni dodatki

D – 403	Navodilo za sežig živalskih trupel
D – 404	Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarne influence

